Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 201 (5192)
5 СЕНТЯБРЬ 1983 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ПОЙТАХТ ЮБИЛЕЙИГА БАҒИШЛАНДИ

Э. Тельман номидаги маданият ва истироҳат боғида Ўзбекистон пойтахтининг 2000 йиллигига бағишланган «Тошкент — нон шаҳри, меҳмондўст шаҳар» деб номланган театрлаштирилган байрам бўлиб ўтди.

Ёзги кинотеатр саҳнасида Ҳамза, Горький номидаги театр, ёш томошабинлар театрининг артистлари ижросида совет ёзувчиларининг энг асосий бойлигимиз — нонни асраб-авайлаш ҳақидаги асарларидан парчалар кўрсатилди.

Шундан кейин энг яхши нонвойлар, қандолатчилар, ошпазлар, нон дўконлари сотувчиларини табриклаш маросими бўлди.

Боғда нон ва нон маҳсулотлари, ун ва ун маҳсулотларининг кўргазмаси ташкил этилди.

ПОЙТАХТ ЮБИЛЕЙИГА 3 КУН ҚОЛДИ

Пойтахт районлари: юбилейолди йўқламаси

10. Акмал Икромов райони

Мана биз 2000 йиллик юбилей арафасида турибмиз. Шу кунларда ҳар бир тошкентлик ўз она шаҳрини Ватаннинг олий мукофоти — Ленин ордени билан тақдирланганлиги билан ҳақли равишда фахрланмоқда. Бу мукофотга шаҳар меҳнаткашларининг революцион ҳаракатдаги катта хизматлари, Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабага қўшган салмоқли ҳиссаси, хўжалик ва маданий қурилишда эришган, қўлга киритган ютуқлари ва асос солинганига 2000 йил тўлиши муносабати билан сазовор бўлди.

Акмал Икромов райони пойтахтимиздаги энг кенжа ва келажаги порлоқ райондир. У жонажон шаҳримизнинг солномасига меҳнат муваффақиятлари билан янги саҳифалар битмоқда. Бугун Акмал икромовликлар Тошкент шаҳрининг 2000 йиллиги нишонланадиган кунда жуда кўп рапорт бериш шарафига эгадирлар.

Булка-кондитер комбинатининг машинисти, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, КПСС XXVI съезди делегати Ноиба Иброҳимовна Иброҳимова районнинг бугунги куни ҳақида ҳикоя қилади.

— 15 сентябрь куни Ўзбекистон Коммунистик партиясининг таниқли арбоби Акмал Икромов номи берилган районимиз олти ёшга тўлади. Шу йилларда район меҳнаткашлари томонидан олдинга жуда катта одим ташланди.

Йиллик ишлаб чиқариш ҳажми 135 миллион сўмлик бўлган тўққизта саноат корхонаси, йиллик иқтисодий самараси 15 минг сўмлик бешта автотранспорт ташкилоти, йиллик пудрат ишлари ҳажми 36 минг сўмлик бўлган, шу жумладан ўз кучлари билан 25 минг сўмлик иш бажара оладиган 13 қурилиш ташкилотига эга бўлган район меҳнаткашлари белгиланган планларни бажариш ва ошириб бажариш учун фидокорлик кўрсатишмоқда.

Ёш ва ривожланиб бораётган районимиз мисолида «Б» группаси тармоқларини ривожлантириш суръатларини ошириш бўйича партия белгилаётган йўл равон кўриниб турибди. Шу беш йилликда маҳаллий, озиқ-овқат ва сут саноати корхоналарини ривожлантириш суръатларини ошириш туфайли озиқ-овқат ва саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 19,9 процентга, маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқариш 31,6 процентга кўпаяди.

Юбилей кунларида биз зарбдор меҳнат туфайли «Средазгазавтоматика» заводи қурилиши якунланганлиги, Тошкент тўқимачилик комбинатининг филиали, «Бирлик» массивидаги Ғафур Ғулом кўчасига қадар трамвай линияси, «Хизмат-беминнат» фирмасининг ўз-ўзига хизмат кўрсатиш магазини, Ҳ. Турсунқулов кўчасидаги маиший хизмат кўрсатиш комбинати, Уйғур кўчасида маданий-маиший хизмат кўрсатиш шаҳарчаси, Назарбек ва Х. Ғафуров кўчасида умумтаълим мактаби, ёзги ва қишки кинотеатр, А. Икромов номли болалар боғи, 74-автомат-телефон станцияси, кўп тармоқли 500 ўринга эга бўлган касалхонанинг биринчи навбати ишга туширилганлиги ҳақида рапорт берамиз.

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ЮБИЛЕЙ ТАНТАНАЛАРИГА ТАЙЁР!

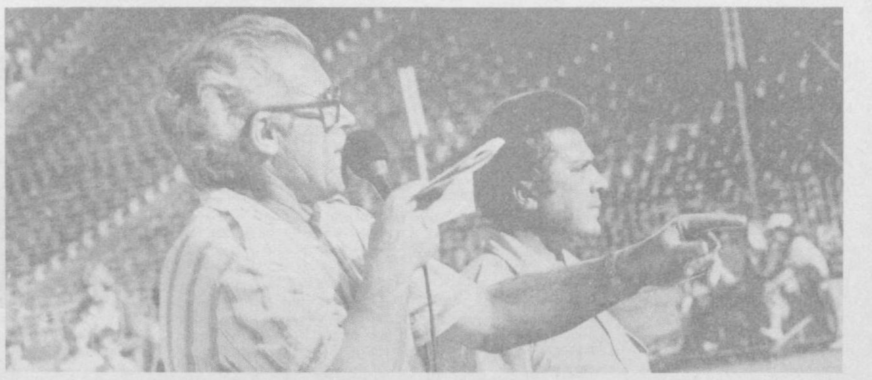

Тошкентнинг кўча ва хиёбонлари байрам қиёфасида. Ҳамма нарса меҳмонларни кутиб олишга тайёр. «Пахтакор» стадионида охирги машқлар ўтказилмоқда. Бу ерда кўп сонли томошабинлар учун ажойиб совғалар ҳозирланмоқда.

Москвалик режиссёр Л. Немчик бўлажак байрам қатнашчилари — ёш спортчилар ва тасвирлар яратувчи группага йўл-йўриқ бермоқда.

Асрдан асрга ўтиб келаётган муқаддас анъанага кўра карнай ва сурнайлар байрамнинг бошлангани ҳақида узоқ-узоқларга хабар етказади.

Т. Каримов фотоси.

ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ КОНКУРС

Меҳмондўст Тошкентим менинг

4. ДЎСТЛИК БАЙРАМИ

Игирма асрли табаррук ёшга етган Тошкент ва унинг қарийб 2 миллионли аҳолиси унутилмас сана — 2000 йилликни нишонлашга тараддуд кўрмоқда.

Машҳур ҳинд журналисти ва публицисти С. П. Сингх Ўзбекистон бўйлаб зиёрат қилганидан кейин бундай деб ёзган эди:

— Бутун Совет Иттифоқининг беғараз қардошларча ёрдами туфайли ўзбеклар, руслар, украинлар, бошқа халқлар вакиллари ҳамжиҳатлигида бунёд бўлган ана шу гуллаган ўлкани бир умрга унутмайман.

Пойтахт аҳолиси ва меҳмонлари юбилей кунларида қандай қизиқарли томошани кўрадилар? Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган бадиий-спорт байрамларини ҳам барча спорт комплекслари ва стадионлар — «Тўқимачи», «Старт», темир йўл транспорти инженерлари институти стадиони, «Спартак»да ўтказиш белгиланган. Лекин энг катта байрам «Пахтакор» стадионида бўлади.

Чет эллик меҳмонларнинг Тошкент тўғрисида айтган фикрларини жамлайдиган бўлсак, бир неча жилддан иборат китоб нашр этишга тўғри келади. Ўзбекистон пойтахтига ким келмасин — халқаро анжуманлар ва учрашувлар, конференциялар, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари халқаро етти кинофестивали, халқаро спорт мусобақалари қатнашчилари бўлмасин, улар албатта Ўзбекистон пойтахти — Тошкент тўғрисида ҳайратланиб гапирадилар,

Ана шу бўлажак катта маросимга алоқадор бўлган ташкилотларнинг номини бирма-бир санаб чиқиш жуда қийин. Биргина шу нарса маълумки, бадиий-спорт байрамининг қатнашчилари (томошабинларни ҳисобга олмаганда) 17 минг кишидан иборат. Байроқдорлар отряди 400 кишидан, гимнастика чиқишларида 1200 киши қатнашувини айтиб ўтишнинг ўзи кифоя. Фон яратувчи группа бир минг кишидан ортиқ. Олимпиадада кўздан ёш «томчилаб» турган айиқни эслайсизми? Бу ҳам фон берувчи ажойиб манзара бўлган.

Шу кунларда шаҳримизда спорт байрамларини ташкил этиш бўйича бир қатор тажрибали мутахассислар қизғин ишлашмоқда. Улар спорт билармандлари ва ишқибозларига яхши таниш бўлган РСФСР халқ артисти Борис Петров бадиий спорт байрамининг постановкачиси ва бадиий раҳбаридир. Унга спорт бўйича бош режиссёр, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган физкультура ва спорт ходими Т. Иброҳимов, республикада хизмат кўрсатган артист В. Исмоилов, Ленин номли СССР халқлари дўстлиги саройи бош режиссёри А. Раҳимов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган физкультура ва спорт ходими Э. Колесовский, Тошкент физкультура институти ўқитувчилари ва бошқалар ёрдам беришмоқда.

Худди шу куни шаҳарнинг барча спорт иншоотларида оммавий байрамлар ўтказилади.

Бу байрам қандай ўтади? Тошкентликлар ва меҳмонлар «Пахтакор» стадионида қандай томошаларни кўришади? Жуда ҳам кўп. У Москва позивнойининг садоси остида тантанали бошланади. Кремлдаги Спасск минораси курантининг садоси янграйди, байрам фанфараси чалинади. Бадиий фонда Ўзбекистон ССР Давлат байроғи ва Тошкент шаҳри герби, «2000» рақами акс эттирилади. Шундай қилиб, байрам бошланади.

Байрамда Ўзбекистоннинг турли областларидан келадиган кекса ҳофизлар, халқ оғзаки ижодкорлари ҳам қатнашадилар.

Тошкент ҳақидаги қўшиқлари ва музикалари янграйди.

Биз бу байрамда қадимий шарқнинг аянчли аҳволини ва унинг бугунги кунда барқ уриб яшнаётган ҳаётини акс эттирувчи ўнлаб манзараларни кўришга муяссар бўламиз, Тошкентнинг энг атоқли кишиларини, меҳнаткаш районларнинг парадини кўрамиз.

А. ПЎЛАТОВ,
Э. АДАЙКИНА.

АВИАСОЗЛАР РАПОРТИ

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи рапорт берди: Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбурият, саккиз ойлик давлат плани муддатидан илгари адо этилди.

Ишлаб чиқаришнинг юзлаб илғорлари байрам арафасида йиллик топшириқни, асосий ишлаб чиқаришнинг 268 ишчиси — «ўнбешлар ташаббуси»нинг издошлари ва уни бошлаб берганлардан бири — шассилар цехи йиғувчи-слесари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Маннопов — шахсий беш йилликни бажардилар.

Натижада ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ишлаб чиқариш ҳажми 11 процентдан зиёдроқ ўсди, меҳнат унумдорлиги ўсиши 7,5 процент таъминланди.

Моддий ва энергетика ресурсларини тежаш топшириғи анчагина ошириб бажарилди.

тонгги газеталарда

● 3 сентябрь куни Москвада СССР Журналистлар союзи правлениесининг пленуми бўлди. Пленум иштирокчилари КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқидаги қоидалар ва хулосаларни амалга ошириш соҳасида журналистик ташкилотларнинг иши тўғрисидаги масалани муҳокама қилдилар.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлими мудири Б. И. Стукалин иштирок этди.

UNESCO

ТЕЛЕФОНДА — ПАРИЖ

БМТ Бош Ассамблеяси 1983 йилни Жаҳон коммуникация йили деб эълон қилди. Ана шу тадбирнинг мақсади иқтисодий, маданий ва социал тараққиётнинг қудратли омили сифатида коммуникация хизматининг самарасини ошириш ва уни кенгайтиришдир.

БУГУН

Тошкентда ЮНЕСКО Коммуникациянинг ривожлантириш халқаро программаси ҳукуматлараро кенгашининг тўртинчи сессияси очилади.

...ЮНЕСКОнинг ташкилий хизмат ва секретариат, шу жумладан матбуот маркази жойлашган Кино уйида сессия бошлангунига қадар матбуот зали жиҳозланган бўлиб, унга журналистларнинг рус, лотин ва араб алифбесида ишлаши учун ёзув машинкалари қўйилган.

Бинода халқаро телефон алоқаси телекслари ва кабиналари ўрнатилган.

ЮНЕСКОнинг Париждаги штаб-квартираси билан бевосита телефон ва дастхатли алоқа ўрнатилган. ТАСС ЮНЕСКО ихтиёрига телетайп зали ва дастхатли алоқа ускунасини бериб қўйган. Ахборотлар бир неча хорижий тилларда қабул қилинмоқда. Шунингдек, ПАНА (Панафрика Ахборот Агентлиги) ахборотлари ҳам қабул қилинмоқда.

Сессия қатнашчилари жаҳон воқеалари тўғрисида маълумотлар билан танишишга муяссар бўладилар, — дейди биз билан суҳбатда телетайп зали раҳбари Л. Алгебраистов.

— Дастхатли алоқа ускунаси ишламоқда, — деб суҳбатни давом эттирди ТАСС ахборотларни қайта ишлаш маркази инженери С. Иванкин. Бу ускуна оддий телефон симидан фойдаланган ҳолда жуда қисқа дақиқа, ҳатто бир неча секундда Парижга иш юзасидан мақолалар, ҳужжатлар ва матбуот материалларини узатишга ёрдам беради. Қоғозга ёзилган сўзлар ана шу янги алоқа воситасининг ёрдами билан узатилади. Масалан, газета хабарлари қирқими, турли ҳужжатлар.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги Халқаро телекс алоқасини ташкил этиш, халқаро ва шаҳарлараро гаплашиш учун кабиналарни ўрнатиш ишларини бажарди.

Сессия қатнашчилари 4 сентябрь куни Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар. Улар Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига бордилар. Тасвирий санъат музейида, Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозида бўлдилар.

(ЎзТАГ).

* * *

СУРАТДА: сессия қатнашчиларидан бир группаси.

ЎзТАГ фотохроникаси.

ЎЗБЕКИСТОНДА ЯПОНИЯ КУНЛАРИ

Ўзбекистон билан Япония экономика ва маданият, адабиёт ва санъат соҳасида кўп жиҳатдан яхши алоқалар ўрнатди. Ўзбекистонда бошланган Япония кунлари дўстлик ва яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантиришга янги ҳисса қўшади. Япония кунлари 4 сентябрда Тошкентдаги Ҳамза номли театрда тантанали вазиятда очилди. Унда меҳнат коллективлари, жамоат ташкилотларининг намояндалари иштирок этди.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси, «СССР — Япония» жамияти Тошкент шаҳар бўлими правлениесининг раиси В. О. Козимов Япония кунларини оча туриб, бундай деди: планетада тинчликни мустаҳкамлашдан астойдил манфаатдор бўлган совет халқи, Ўзбекистон меҳнаткашлари меҳнатсевар япон халқига зўр хайрихоҳлик билан қарайди, у билан тинч ва дўст бўлиб яшашни истайди. Япония кунлари ҳозирги пайтда бутун планетага маълум бўлган «Тошкент руҳи» вужудга келган шаҳарда бошланганлиги диққатга сазовордир. «Тошкент руҳи» яхши ниятли кишиларнинг тинчликсеварлиги ва бирдамлиги рамзидир.

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти президиумининг раиси И. Х. Тўхтахўжаева, «Баҳор» ансамблининг солисти, Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Эргашева Япониядан келган меҳмонларни табрикладилар.

Йиғилиш қатнашчилари делегация раҳбари — Япония Социалистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, парламент депутати, «Япония — СССР» жамияти правлениесининг раиси Иокояма Тосиякининг нутқини самимий кутиб олдилар. Бизнинг жамоат ташкилотимиз, деди у, бутун мамлакатдаги тўқсонта бўлими тинчлик учун, мамлакатларимиз ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатлари учун, Осиё регионидаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши учун чорак асрдан буён қаттиқ кураш олиб бормоқда.

Биз халқлар ўртасидаги муносабатлар дўстликка асосланиб қурилиши лозим эканлигига қатъий ишонамиз. Акс ҳолда ҳамма нарса қуруқ гап бўлиб қолади. Совет кишилари Хиросима билан Нагасаки бошига тушган оғир фожиани, бу шаҳарларга ташланган мудҳиш ядро бомбаларини ҳеч қачон эсдан чиқармасликларини биламиз.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андропов Совет Иттифоқининг тинчлик борасидаги янги таклифларини баён қилиб берди. Бу таклифларни Япония халқи мамнуният билан кутиб олди.

Тошкентни ҳақли суратда тинчлик ва дўстлик шаҳри деб атайдилар. Биз Ленин музейида бўлиб, тинчлик учун курашга, халқлар ўртасидаги дўстлик учун, мамлакатларимиз ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатлари учун курашга содиқмиз, деб қасамёд қилдик.

Қадимий Тошкент ҳозирги кунда янада кўркам. Бу шаҳар бунёд этилганига 2000 йил тўлди. Аммо Тошкентнинг шуҳрати — зилзиладан кейин дўстлик кучи билан шаҳарни тиклаган совет халқлари улуғвор меҳнати шуҳрати, бутун планетада тинчликка чорлаётган шаҳар шуҳрати ҳеч қачон ҳозиргидек машҳур бўлмаган эди.

Япония кунлари бошланди. Бу кунлар программасига мувофиқ дўстлик митинглари, концертлар, санъат арбоблари билан учрашувлар ўтказилади, китоб, ўймакорлик, қўғирчоқ виставкалари очилади, Хоккайдо оролидаги моҳир чеварлар тайёрлаган сўзаналар, болалар чизган суратлар кўрсатилади. Меҳмонлар Ўзбекистон ҳаёти билан танишадилар, Бухоро, Самарқандга борадилар.

Япония артистлари тошкентликларга ўзларининг биринчи концертини туҳфа қилдилар. «Фукусима Кокэси Минё буе кенкуи кан» ансамбли ўз ватанининг қўшиқ ва рақсларини ижро этди.

(ЎзТАГ).

Партия турмуши: ҳисобот ва сайловлар

ҲАР БИР КОММУНИСТ ЖАНГОВАРЛИГИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида технологик ускуналарни ремонт қиладиган ва унга хизмат кўрсатадиган цехнинг ремонтчи-созловчилари ҳамма участкалар ишини бажаришади. Уларнинг иштирокисиз асосий тикувчилик цехларининг бир маромда, сифатли ишлашини таъминлаш қийин. Шунинг учун ҳам коммунистлар ҳисобот-сайлов йиғилишида партия ташкилотининг ишини ҳар томонлама таҳлил қилдилар. Бу табиий эди, албатта. Негаки, бу коллектив фақат ўз манфаатинигина кўзламайди.

Маълумки, бу корхона республикамизда тармоқ корхоналари ўртасида база ҳисобланади. Бу ерда тармоқдаги янгилик ҳаётга биринчи бор йўлланма олади. Масалан, йил бошидан буён 184 та янги ускуналар жорий этилди. Бу эса меҳнат унумдорлигини 1,6 процент оширди. Маҳсулот сифати ҳам яхшиланди.

Цех бошлиғи Б. Дўстмуҳамедов ўз сўзида ҳозир корхонада ишлаб чиқаришни техника жиҳатдан тубдан қайтда жиҳозлаш ишлари олиб борилаётган пайтда цех ходимларининг роли катта эканини таъкидлади. Бу йил мамлакатимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган энг яхши ускуналар асосида барпо этилган комплекс механизациялашган линияни жорий этиш вазифаси турибди. Бу янги техника асосан электроника ва автоматика билан жиҳозланган. Демак, цех созловчилари ва механикларининг иш характери ҳам ўзгарган. Зотан, бу ҳар бир ходимнинг ўз малакасини оширишини, билимини кенгайтиришини талаб этади.

Шуни ҳисобга олиб Ленинград, Горький ва бошқа шаҳардаги турдош корхоналарга тажрибали ишчилар юборилди. Улар ўз ҳамкасбларининг тажрибаларини бу ерга келиб, Бўкадаги бирлашманинг иккинчи филиалида қўллашди. Ҳозир эса Мўйноқдаги бирлашманинг учинчи филиалини ишга туширишга тайёргарлик кўриляпти. Унда ҳам бу тажриба қўл келади. Объектда созлаш ишлари графикдан ўзган ҳолда олиб борилмоқда. Бунда коммунистларнинг катта хизмати бор.

Йил бошидан буён цех коллективи дастгоҳларнинг бўш туриб қолишини анча қисқартиришга эришди. Бунда бригада усули муҳим роль ўйнаяпти.

— Асосий цех ишчилари,— деб таъкидлади механик-созловчи С. С. Запорошенко, — бизнинг шаънимизга кўпгина эътирозлар билдиришяпти. Дастгоҳларнинг бўш туриб қолиши оқибатида ишлаб чиқариш участкалари ва иш мароми бузиляпти. Тўғри, малакали кадрлар етишмайди. Биз, цех коммунистлари бу етилган масалаларни ҳал этишда қатъийлик ва принципиаллик кўрсатишимиз лозим. Энг яхши мураббийлар — К. Низомов, А. Башмаков, А. Тошматов, Б. Расулов ва бошқаларнинг иш тажрибаларини кенг ёйиш керак. Бу ишларни янада яхшилашнинг муҳим резервидир. Ахир, бизнинг хўжалиғимиз катта. 100 классдан зиёд технологик ускуналаримиз бор. Шунинг учун ҳам бизга турли профилдаги, барча классдаги машиналарни яхши биладиган мутахассислар керак. Шунинг учун ҳам меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада усулини янада кенг жорий этишимиз лозим. Мураббийчиликни тобора кенгайтириш керак. Токи, цехнинг ҳар бир ходими бутун куч-ғайрати ва билимини ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришга сарф этсин.

Коммунистлар цехни эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш тўғрисида жиддий фикр юритдилар. Бу муаммо бир неча марта партия йиғилишларида муҳокама этилди. Уларга бирлашманинг шу масалага бевосита даҳлдор мутахассислари таклиф этилди.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида партия бюросига цехни эҳтиёт қисмлар билан таъминлашни мунтазам ўз назорати остига олиш ва партия ташкилотига таъминот қандай бораётгани ҳақида доимо ахборот бериб туриш вазифаси юкланди.

Цехда коммунистларнинг партиявий топшириқларини қандай бажараётганлари тўғрисидаги ҳисоботларни тез-тез тинглаб туриш одат тусига кириб қолди. Масалан коммунист Б. Дўстмуҳамедовнинг меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг янги усулини жорий этиш самараси ҳақидаги ҳисоботи коммунистларда катта қизиқиш уйғотди. Шунингдек, И. Евграфов ҳисобот даврида ҳунар-техника билим юртидан келган ёш мутахассисларнинг муқим ишлаб қолиши борасида нималар қилингани ҳақидаги ҳисоботи ҳам кўпчиликда қизиқиш уйғотди. Коллективда мураббийлар ёрдамида 24 ёш мутахассис тайёрланди. Улар ҳозир 90— 100 та технологик ускунага хизмат қилмоқдалар.

Коммунистлар ўз сўзларида социалистик мусобақани янада ривожлантириш масалаларига алоҳида эътиборни қаратдилар. Тўғри, цех коллективи ўзаро социалисти мусобақада бир неча бор ғолиб чиқди. Лекин улар кўпроқ йўл қўйилган камчиликлар тўғрисида гапирдилар. Социалистик мусобақа якунларини янада муфассалроқ кўриб чиқиш, унинг натижаларини кенгроқ ёйиш ва энг муҳими эса илғор иш усулларини янада қатъият билан ёйиш ва жорий этиш ҳақида сўз юритдилар.

КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми талаблари асосида иделогик ишларни янада яхшилашни цех коммунистлари ўз иш фаолиятларининг энг муҳим соҳаларидан бири деб биладилар. Партия ва иқтисодий ўқувни ташкил этишга катта эътибор қаратилди. Цехнинг деярли бутун коллективи ана шу таълимга жалб этилган.

Партия йиғилиши цех партия бюросининг ишини якдиллик билан қониқарли деб топди. С. Шапиро партия ташкилотининг секретари қилиб сайланди.

Р. ЗАГРАТДИНОВ.

Пойтахт районлари: юбилейолди йўқламаси

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОНИ

— Районда йиллик товар обороти ҳажми 116 миллион сўмликдан зиёд бўлган савдо, умумий овқатланиш тармоқлари мавжуд. 24 корхона район аҳолисига маиший хизмат кўрсатмоқда. Бу корхоналарга 66 хил хизмат кўрсатиш бўйича 122 пункт уюшган. Уларнинг йиллик ҳажми 3,3 миллион сўмни ташкил этади.

Районнинг турар жой фонди 1400 минг квадрат метр майдондан иборат 500 шинам уй, турар жой майдони 464 минг квадрат метрдан иборат 66 идораларга қарашли ва 12 минг хусусий уйдан иборат.

Район территориясида республика рус тили ва адабиёти педагогика институти, молия техникуми, савдо билим юрти, 63-ўрта ҳунар-техника билим юрти, «Санъат» интернати, 26 умумтаълим мактаби, 49 мактабгача тарбия болалар муассасаси, 3 та шифохона, 7 та поликлиника жойлашган.

Сут комбинатининг болалар овқати тайёрлаш цехи, соат заводи, тўқимачилик комбинатининг йигирув фабрикаси, трамвай депоси ва трамвай-троллейбус бошқармасининг механизация базаси биноси. Бўзсув ва Оқтепа каналларига қурилаётган кўприк ва тўғонлар, район дам олиш зонаси, район маъмурий марказини ўз ичига олган А. Икромов номли майдонни қуриш ниҳоясига етказилмоқда.

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги пахтачилик бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси экспериментал заводини, 25-кварталдан Ипподромгача трамвай линиясини қуриш ишлари муваффақиятли олиб борилмоқда. Заргарлик заводи ва булка-кондитер комбинати реконструкция қилинмоқда ва кенгайтирилмоқда. Уйғур, Ҳ. Турсунқулов, Улуғбек ва бошқа кўчаларни реконструкция қилиш ишлари якунланди.

Қисқа қилиб айтганда Акмал Икромов райони тикланмоқда, янгиланмоқда, шаҳарнинг бошқа районлари билан дадил одим ташламоқда. Бунёдкорлик ишларида ишлаб чиқариш илғорлари намуна бўлишмоқда. Район партия ташкилотига 3,7 мингдан зиёд коммунист уюшган.

СУРАТЛАРДА: меҳнат ветерани, миллий асбоблар фабрикасининг моҳир мастер-йиғувчиси, Октябрь революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ ва «Ҳурмат белгиси» орденларининг кавалери У. Усмонов 1986 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда; ҳисоблаш техникасига техник хизмат кўрсатиш ва ремонт тажриба заводининг илғор ишчилари А. Смотров (чапда) ва С. Чацкий; 63-ўрта-ҳўнар техника билим юртининг ишлаб чиқариш практикаси бўйича ўқитувчиси И. Авхадеев ўқувчиларни янги дастгоҳ билан таништирмоқда.

Л. Глауберзон фотолари.

ТЕЛЕФОН: КЕЧА, БУГУН ВА ЭРТАГА

Тошкентда телефон пайдо бўлганлиги ҳақидаги хабар 1887 йилга тўғри келади. Ўшанда округ почта-телеграф бошлиғининг уйи ва Тошкент почта-телеграф идораси ўртасида биринчи алоқа мосламаси ўрнатилган эди. Кўп ўтмай Дума телефон станцияси қуриш ҳақида қарор қабул қилди. 1904 йилнинг сентябрь ойида шаҳарда 200 номерли телефон ишлай бошлади. Орадан беш йил ўтгандан кейин Тошкентда бешта телефон-автомат пайдо бўлди. Улар темир йўлнинг пассажир вокзали, шаҳар бошқармаси, товар идораси, бозор ва товар станцияси ҳузурида ўрнатилган эди. Ўшанда барча телефон станциялари, алоқа воситалари айрим кишиларнинг шахсий мулки бўлиб, асосан уларнинг эгаларига коммерция хизматини ўтар эди.

Фақат Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейингина алоқа воситаларининг тўла ривожланиши учун шароит вужудга келди ва у халққа хизмат қила бошлади. Шаҳар телефон тармоқлари давлат ихтиёрига ўтказилди. 1942 йилга қадар, яъни дастлабки уч беш йиллик давомида Тошкентда 70 та телефон-автомат ўрнатилди, 5500 номерга эга бўлган телефон тармоғи ишга туширилди. Бу тармоқларнинг кўпларига 33-автомат-телефон станцияси хизмат кўрсатар эди. Урушдан кейинги йилларда алоқа воситаларини янада такомиллаштириш ишлари амалга оширилди, автомат-телефон станцияларининг янги хиллари вужудга келди. Тошкентда ана шундай янги автомат-телефон станцияси 1957 йилда фойдаланишга топширилди. У 4 минг номерга эга эди. 1966 йилда эса шаҳарда телефон тармоғи 325447 номерни ўз ичига олардди.

Даҳшатли зилзиладан кейин Тошкентни қайта тиклаш ишларида бутун мамлакат қатнашди. Шаҳар қиёфасини тез ўзгартириб борди, янги турар жой массивлари, бетон ва шишадан тикланган кўп қаватли бинолар пайдо бўлиши билан телефон алоқасига бўлган эҳтиёж ҳам жиддий ўсди. Шу боисдан ҳам Тошкент шаҳар телефон станцияларининг ҳажми саккизинчи беш йилликда 73014 номерга кўпайди. Тўртта янги автомат-телефон станцияси қурилди ва ишга туширилди. Айни пайтда телефон-автоматларнинг сони ҳам икки марта кўпайди.

1971 йилда шаҳарлараро автоматик алоқанинг пайдо бўлиши билан янги босқич вужудга келди. Абонентлар бир неча дақиқада бошқа шаҳарлар билан алоқа боғлаш имконига эга бўлдилар.

Аста-секин янги кўринишдаги координатли телефон станциялари фойдаланишга топширила бошлади. Бу станцияларнинг қулайлиги шундан иборат эдики, абонентлар жуда қисқа вақтда алоқа ўрнатиш имконига эга бўлишди. Тошкентда биринчи ана шундай координатли автомат-телефон станцияси— 56-эди. У 1974 йилда ишга туширилди. Телефон алоқаларининг ривожланиши суръати ошиб борди. Орадан 6 йил ўтгандан кейин Тошкентда 184 мингдан зиёд номерга эга бўлган 22 та автомат-телефон станцияси ишлай бошлади. Ўн биринчи беш йилликнинг халқ хўжалигини ривожлантириш планида 58, 74, 45, 34, 65, 66, 67, 49, 40-автомат телефон станциялари биноларини қуриш назарда тутилган. Улар ишга туширилгандан кейин шаҳарнинг телефон тармоқлари 120 мингга кўпаяди. Ҳозир Сергелида янги 59-автомат-телефон станцияси ишламоқда. Шу йилнинг биринчи кварталида Чилонзор массивининг 13-кварталида 10 минг номерли 74-автомат-телефон станцияси ишга туширилди. Яқин кунларда Халқлар дўстлиги массивида 45-автомат-телефон станцияси ишга туширилади. У Бешёғоч, Олмазор, Самарқанд дарвоза массивларини телефонлаштириш имконини беради. Ҳозир 47-автомат-телефон станцияси монтаж қилинмоқда, 3-Қорасув массивидаги 10 минг номерли 65-автомат-телефон станцияси биносини қуриш давом этмоқда. Энгельс кўчасидаги 34-автомат-телефон станцияси биносини қуриш якунланай деб қолди. Куйбишев районида 20 минг номерли 66/67 автомат-телефон станциясини монтаж қилиш бошланади. 35 минг номер ҳажмига эга бўлган 40/49, 98-автомат-телефон станцияларининг биноларини қуришга киришилди. Шу беш йилликда 17, 22, 23, 63-автомат-телефон станциялари биноларини тиклаш назарда тутилган.

Ҳозир уруш ветеранлари, уруш инвалидлари, урушда қурбон бўлган ҳарбий хизматчилар оилаларининг квартираларини телефонлаштиришга катта аҳамият берилмоқда.

Аҳолига қулайлик яратиш мақсадида Юнусободнинг СГ—1, СГ—2, Қўйлиқ — 5Б массивида бу йил 40 та таксофон ўрнатилади.

Тошкент шаҳар телефон сатнциясида линия ва мосламаларнинг ҳолатини назорат қилишни яхшилашда назоратнинг автоматлашган системасидан фойдаланилмоқда. Абонентларга хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш учун Чилонзор алоқа узели, яъни 41-автомат-телефон станциясида автомат усулда ремонт қилишнинг тажриба варианти жорий этилди. Ҳозир Тошкентда умумий ҳажми 204 мингдан зиёд бўлган 45 автомат-телефон станцияси мавжуд. Улар замонавий ускуналар билан жиҳозланмоқда. Бу эса ўз навбатида телефонлардан фойдаланиш сифатини яхшилашга ёрдам бермоқда.

А. АЛИМБОЕВ,
Тошкент шаҳар телефон тармоқлари бош бошқармасининг бошлиғи.

Республика бўйлаб

Янги вакуум-фильтрлар пахта заводларида ҳавонинг чангланиш даражасини пасайтириш имконини беради. Республика Пахта тозалаш министрлигига қарашли Солдатскдаги экспериментал-механика заводида ана шундай фильтрларни кўплаб ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Вакуум-фильтрларни ўрнатиш циклонларнинг иш унумини оширади, ҳавони тозалаш сифатини яхшилайди. Завод коллективи шу йилнинг охиригача буюртмачиларга 400 та ана шундай ғоят самарали вакуум-фильтрларни жўнатиш ниятидадир.

* * *

Чирчиқдаги «Ғунча» тикувчилик фабрикаси тикиб чиқарган мактаб ёшидаги ўғил болаларнинг курткаларига «Н» индекси қўйилган. Бундай курткаларнинг дастлабки туркуми республикадаги савдо тармоқларига жўнатилди.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ТОШКЕНТ ҲАҚИДА АМЕРИКАЛИК ЖУРНАЛХОНЛАРГА ҲИКОЯ

ВАШИНГТОН. Ўзбекистон пойтахти—Тошкент шаҳри икки минг ёшга тўлди. СССР ва АҚШ ҳукуматлари ўртасидаги битимга мувофиқ АҚШда нашр этиладиган «Совьет лайф» номли совет журналининг махсус сони шу муҳим воқеага бағишланди.

Ранг-баранг бўёқлар билан безатилган журнал КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов билан қилинган суҳбатдан бошланади. Тошкент, деди у, Ўрта Осиёнинг энг кўҳна шаҳарларидан бири бўлиб, унинг келиб чиқиши узоқ асрларга бориб тақалади. У Совет ҳокимияти йилларидагина ҳақиқий сиёсий, иқтисодий ва маданий марказ бўлиб қолди. Илгари унинг Шарқдаги бошқа шаҳарлардан деярли фарқи йўқ эди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари америкалик журналхонларга Тошкент меҳнатчиларининг ажойиб ютуқлари тўғрисида ҳикоя қилади. Журналда эълон қилинган очерк ва репортажлар унинг сўзларини яққол тасдиқлаб турибди. Журналхонлар Шоштепадаги қазиш ишлари тўғрисида берилган ҳикояни ўқийдилар, бу ерда археологлар Тошкент территориясидаги энг қадимий манзилгоҳни топдилар. 1966 йилги даҳшатли зилзиладан сўнг бутун мамлакатнинг ёрдами билан шаҳар қайта тикланганлигини тасвирловчи материаллар берилган.

Журнал пахта териш комбайнлари ишлаб чиқарилаётган «Ташсельмаш» заводининг ишчилари билан, мамлакат ҳаво йўлининг катта маркази бўлмиш Тошкент аэродроми ва шаҳарнинг ажойиб метроси билан таништиради.

Совет Иттифоқига фашистлар хиёнаткорона ҳужум қилган биринчи дақиқадан бошлаб Тошкент бутун совет халқи билан ҳамнафас бўлди, деб ҳикоя қилади Ш. Р. Рашидов. Ўзи ҳам уруш ветерани бўлган Ўзбекистон Компартиясининг раҳбари Номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйиб турган пайтни тасвирловчи фотосурат «Ғалаба куни» очеркининг аввалига берилган. Очеркда Советлар диёрининг озодлиги ва мустақиллиги учун Улуғ Ватан уруши фронтларида жанг қилган ўзбек халқининг қаҳрамонлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Ўзбекистон пойтахти — совет Ўрта Осиёсининг энг катта илмий ва маданий марказидир. Журналда гражданлар уруши алангаси ҳали сўнмаган бир пайтда В. И. Ленининг ташаббуси билан барпо этилган Тошкент давлат университети тўғрисидаги очерк жойлаштирилган. Журналхонлар зилзила бўлишини олдиндан аниқ айтиб бера оладиган атоқли ўзбек олимларидан бири академик Ғани Мавлонов билан танишадилар, улар Тошкентнинг қуёш энергиясидан фойдаланиш соҳасидаги тадқиқотлар маркази эканини билиб оладилар. Биринчи телевизор 1928 йилдаёқ Тошкентда синаб кўрилганини, ҳозир эса шаҳарда Шарқдаги энг катта телестудия ва иккита киностудия борлиги тўғрисидаги хабарни мароқ билан ўқийдилар.

Кампучия халқ-революцион партияси республиканинг ёш гражданлари ҳақида катта ғамхўрлик қилмоқда. Шу кунгача мамлакатда 600 дан зиёд мактабгача тарбия муассасалари очилди. Ҳозир уларда 20 мингга яқин бола тарбияланяпти. Давлат уларни бепул озиқ-овқат билан таъминлаяпти, болалар боғчалари учун энг яхши бинолар ажратилган.

СУРАТДА: Пномпендаги болалар боғчаларидан бирида.

ВИА—ТАСС фотоси.

САНЪАТ ГУЛШАНИ

«Совет Ўзбекистони санъати» журнали республикамиз матбуотининг энг ёш нашрларидан биридир. Атиги олтинчи йили нашр этилаётган журнал бугунги кунга келиб ижтимоий-маънавий ҳаётда яққол ўрнини топди. Ўз қиёфасини, мавзулар доирасини, санъат проблемаларини ёритиш усулларини, ўз ташқи ва ички безак принципларини аниқлаб олди. Кўп минг сонли ўқувчиларга эга бўлди.

«Совет Ўзбекистони санъати» журнали ўз зиммасидаги шарафли вазифаларни бажаришда, маданият ва санъат масалаларини таҳлил этишда бадиий ижоднинг партиявийлиги принципларига, КПСС XXV ва XXVI съездларининг тарихий қарорларига, КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг идеология ва санъат масалаларига бағишлаб сўнгги йилларда қабул қилган ҳужжатларининг қоида ва хулосаларига қатъий амал қилмоқда.

Кўп миллатли совет санъатининг бойликларини пропаганда қилиш, халқларимиз ўртасидаги ўзаро ижодий ҳамкорлик ва алоқаларни янада равнақ топтириш учун курашиш журнал олдидаги асосий вазифалардан биридир. Шу боисдан журнал фақат республикамиз санъатининг аҳволини ёритиш билангина чекланиб қолаётгани йўқ. У бутуниттифоқ санъатининг шонли тарихий йўли, қардош совет халқлари санъатнинг ютуқлари, кўпмиллатли совет санъатининг атоқли намояндалари ижоди билан ҳам ўз ўқувчиларини мунтазам таништириб келмоқда.

«Совет Ўзбекистони санъати» саҳифаларида рус классик ва Европа халқлари санъатининг бойликлари ҳам кенг тарғиб қилинмоқда. Шунингдек, социалистик мамлакатлар санъати ҳақида мақолалар, очерклар бериб борилмоқда.

Ўзбекистон меҳнаткашлари шарқ мамлакатлари санъатига ғоятда катта қизиқиш билан қарайди. Бунинг устига кейинги йилларда республикамизда Шарқ халқлари мусиқавий меросига бағишланган халқаро симпозиумларни ўтказиш анъанага айланди. Ҳар икки йилда Тошкентда Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг халқаро киноанжумани ўтказилмоқда. Ўзбекистонда бўлаётган мана шундай оламшумул воқеалар «Совет Ўзбекистони санъати» журналининг ғоявий мундарижасида кенг ўрин эгаллаб келяпти.

КПСС Марказий Комитетининг идеология масалаларига бағишлаб ўтказилган июнь Пленумида пропаганда воситаларини янада жонлантириш, уларнинг ҳаёт билан алоқасини мустаҳкамлаш, таъсир кучини ошириш, бу соҳада ҳанузгача ҳукм суриб келаётган расмиятчилик, формализм каби нуқсонларга барҳам бериш вазифалари кескин қўйилди. «Совет Ўзбекистони санъати» партия ва замон қўяётган талабларга доимо муносиб бўлишга интилиб келмоқда. Санъат проблемаларини чуқуррок таҳлил этиш, ижодий жараёнга талабчанлик журналнинг бугунги етакчи ижодий принципларидан бўлиб қолди.

Журналнинг мустаҳкам таянчи бор. Бу — унинг кенг авторлар коллективи, таниқли ва ёш олимлар, мутахассислар, адабиёт ва санъат арбоблари. Шу билан бирга «Совет Ўзбекистони санъати» ўз ўқувчилари билан ҳам актив ҳамкорликни йўлга қўйган. Журнал саҳифаларида уларнинг санъат намояндалари, ҳодисалари, фактлари, асарларига доир мактублари, фикр-мулоҳазалари мунтазам ёритилиб турибди. Бундан ташқари, журналхонларнинг таклифи асосида журналимизда «Дил суҳбати», «Созлар тарихидан», «Талантларни излаймиз», «Ижодкорга ўн савол», «Кутилмаган саволлар», «Камалакнинг ранги етти», «Санъат терминлари луғати» каби ўнлаб қизиқарли рубрикалар ташкил этилди. Шу кунларда ишга туширилган «Юсуфжон қизиқ сандиғидан» номли ҳажвий рубрикамиз ҳам ҳурматли ўқувчиларимизнинг таклифи ва талаблари асосида дунёга келди.

Журнал коллективи келажакка мўлжалланган янада илҳомбахш ижодий режалар билан меҳнат қилмоқда. Келгуси йил шонли байрам — Ўзбекистон Компартияси ва Ўзбекистон ССРнинг 60 йиллиги нишонланади. Журналимиз коллективи бу ажойиб байрамларга ҳам муносиб саҳифаларни бағишлаш ниятида.

Шу кунларда бошқа матбуот нашрлари қатори «Совет Ўзбекистони санъати» журналига ҳам обуна давом этмоқда. Бу йил журналимизга обуна чекланмаган миқдорда қабул қилинади. Коллективимиз ўз зиммасидаги олийжаноб вазифани шараф билан адо этиш, кўп сонли ўқувчиларни қизиқарли, бадиий пухта материаллар билан мамнун этиш йўлида бундан кейин ҳам астойдил меҳнат қилаверади.

Михли САФАРОВ,
«Совет Ўзбекистони санъати» журнали бош редактори ўринбосари.

АДАБИЁТ ВА САНЪАТ САҲИФАСИ

«ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ» КОНКУРСИГА:

ИЖОД ГУЛДАСТАСИ

ҚАДИМГИ ҚЎЛЁЗМАЛАРНИ ВАРАҚЛАГАНДА

БОБУР ТОШКЕНТДА

Шарқшунослик институти фондида жамлаб келинаётган Бобурга оид материаллар асосида махсус қўлёзма тўплам тайёрланди. Тўпламда Бобур ва Бобурийларга оид 300 дан зиёд материал жамланган. Улар қўлёзма ҳамда босма асарлардан иборат бўлиб, 1940 йилдан бери йиғиб келинмоқда. Ушбу манбалар араб, форс, ўзбек, турк, урду ва пушту тилларида ёзилган китоблардир. Улар турли мамлакатларда, турли вақтларда ёзилган ва нашр қилинган.

Бобурнинг ҳаёти сирли саргузаштлар, ажиб воқеаларга тўла. У Ҳиндистон императори, шоир, рассом, мусиқийшунос бўлган. Бобур йигитлик даврида Андижон этакларидаги тоғларда эмикдоши Нўён билан оқ кийик овини хуш кўрар ва ов қушларини қўлга ўргатарди. У бақувват, чаққон, довюрак, иродаси мустаҳкам, қиличбозликка моҳир, ажойиб чавандоз, бадантарбия билан мунтазам шуғулланувчи одам бўлган. Бу ҳақда халқ ичида турли ривоятлар айтилиб келинади.

Бобурнинг Тошкент билан алоқасини алоҳида тилга олиш лозим. У бир вақтлар Самарқанд мухобарасидан чекингач, паноҳ тортиб Тошкент хони, яъни бобоси Юнусхоннинг ҳузурига келади. Бўш қолган чоғларида ғуборини ёзиш учун Бўзсув бўйларини кезади. Ўша пайт баҳор фасли экан. Бобур кўкаламзор жойларда юриб, кўнглига таскин берар, ўзини овунтирарди. Бўзсув бўйлари саёҳат манзилгоҳи эди. Ўша кезларда Тошкент лолазорининг Бобурга қадамжо бўлгани шубҳасиз.

Умуман, Бобур бувасининг олдига — Тошкентга маслаҳат учун тез-тез келиб турарди: У ҳар келганида Юнусхон ўз набирасига йўл-йўриқлар кўрсатар, насиҳатлар қиларди.

«Бобурнома»да Бобурнинг Тошкент билан бўлган алоқалари кўп ўринда зикр этилган ва Тошкент ҳокимлари билан унинг муносабатлари сўзланган. Бобур дейди: «Шайбонийхон султон Маҳмудхон билан Алачахонга шикаст бериб, Тошкент билан Шаҳрихонни олган маҳалда Сўҳ билан Ҳушёргуҳ пойяларига келиб, бир йилга яқин танқислик билан ўтказиб Қобулга азимат қилдик».

Бобур Тошкент билан алоқалари ҳақида «Бобурнома»да яна шундай сатрларни ёзади: «Шоҳбегим ва Хондадам, қариндошлар ва азизларни кўрар учун Тошкент бориб, аларни кўриб бир неча кун анда бўлдим. Онамнинг улуғ эгачиси Меҳринигор хоним билан Самарқандга келдим. Онам ўша замон беҳузур бўлиб, беҳузурлик тортиб қаттиқ ҳатар ўткарди. «Шунингдек у: «Хон олдига (бобосининг олдига)Тошкан бордик ва бу рубоийни айтиб бердим, ул вақтда шеър истилоҳотини унча татаббуғ қилмайдур эрдим, тараддуд бор эрди. Аммо хон хуштаъб киши эрди, шеър айтур эрди... Бу рубоийни бобом хизматида ўткариб, тараддудни арз қилдим», дея Тошкентга келиб, ёзган шеърини бобосига кўрсатганини ҳам сўзлайди.

Қимматли бу маълумотлар Бобурнинг дарбадарликка қадар Тошкентда кўп марта бўлганлигини, қадимий ва кўҳна шаҳарга меҳр қўйганлигини, қалбан унга қаттиқ боғланганлигини ифодалайди. Она юртидан қувғун қилингач, Тошкентдан алоқаси расман узилади-ю, хаёлан умр бўйи унга боғланиб яшайди, сўлим гўшаларда ўтган кунларини эзилиб ёдга олади.

1528 йилда Ҳиндистонга Бобур ҳузурига музаффарият тўйларидан бирида, бу тарафдан (Мовароуннаҳрдан) султонлар, хонлар, элчилар, олимлар, ҳофизлар, машшоқлар меҳмонга чақирилган эди. Меҳмонларга ҳар хил қимматбаҳо сарполар, кийимликлар, олтин-кумушлар баркашлари билан тортиқ қилинади ва чакмонлар берилади. «Ҳожаамир Султонга ва ўғлонлариға ва Ҳофиз Тошкандий ва Муллопараҳ бошлиқ Хожанинг мулозимлариға ва ўзиға, элчилариға ҳам камар ва ханжар инъомлар бўлди» деб эслаган эди Бобур. Этни тирноқдан ажратиб бўлмаганидек, Бобурни Тошкентдан айри тасаввур этиш мумкин эмас. Бу шаҳри азимга у ҳар томонлама маҳкам боғланган эди. Тошкент хони Юнусхон (1413—1497) Меҳринигор исмли қизини Темурийлардан Абусаиднинг ўғли Аҳмадга турмушга чиқарган. Қутлуғнигор исмли қизини эса Абусаиднинг Мирзо Умар Шайх исмли ўғлига берган. Шундай қилиб, мўғул билан ўзбек орасида яқинлик— қуда-андалик вужудга келади. Бобур эса онаси Қутлуғнигор орқали Тошкентни она шаҳрим. деб биларди.

Абдулла НОСИРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институтининг илмий ходими.

ИШЧИЛАР МАДҲИДА ТОШКЕНТ

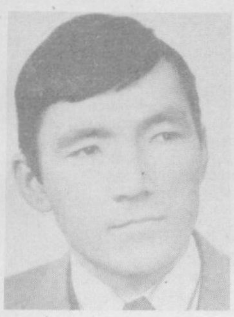

● **Ҳамид ПАРДАЕВ** — Тошкент область Бўка районида туғилган. В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг журналистика факультети кечки бўлимида ўқийди.

ГЎЗАЛ ШАҲРИМ

Менинг гўзал шаҳрим Тошкентим,
Ҳам кексаю, ҳам навқиронсан.
Ифтихорим, фахрим Тошкентим,
Жаҳон ичра сен бир жаҳонсан!
Самарқанду Бухоро мисол,
Тарихинг бор узундан-узун.
Тепалардан топилган сопол,
Исботидир бу айтган сўзим.
Мана бугун ўктам йигитдай,
Кўкрагингни кериб турибсан.
Қоядаги мағрур бургутдай,
Юртга зийнат бериб турибсан.
Сенда бир бор бўлганлар меҳмон,
Меҳмон бўлсам дейдилар такрор.
Шоир келса қай элдан шоён,
Таърифингга битади ашъор.
Дунёда кўп гўзал шаҳарлар,
Сен шуларнинг бирисан Тошкент.
Йўқ, йўқ, ростин сўйласам агар,
Шаҳарларнинг пирисан — Тошкент!

Ҳамид ПАРДАЕВ,
«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси.

● **Шукур СОДИҚОВ** — 1959 йилда Самарқанд область Советобод районида туғилган. Шеърлари «Ёшлик» альманахи, «Шарқ юлдузи», «Ёшлик» журналларида, республика газеталарида чоп этилган.

ЎЛКАМНИНГ БОШ ШАҲРИ

Гарчи Самарқандда туғилиб ўсдим,
Ҳаёт—дорулфунун, бағрига тортган.
Шаҳрим, сенда таниб оқу-қорани,
Менинг суякларим шу ерда қотган.
Шу ерда учратдим, илк муҳаббатнинг
Умримга тотиғлиқ азобларини.
Шу ерда ўқидим она халқимнинг
Буюк ва армонли китобларини.
Шаҳрим, ўзингсан-ку Шарқ узра илк бор
Халқлар дўстлигига очилган эшик.
Сен ўзинг эмасми, довқур сарбадор—
Хўжа Яҳёларни тебратган бешик.
Ўтмишда «озодлик» туғи остида,
Ким-кимлар этмади ғуруринг таъқиб.
Хонлар ётдилар хилватгоҳларда,
Тўплаган бойлигин айшига ботиб.
Яхшиям Инқилоб қалқди оёққа
Зулукдай ирғитдинг бари-барини.
Бошингда яловдай турдинг кўтариб,
Ўн тўртта Туркистон комиссарини.
Бугун Тошкент деса, англайди жаҳон
Шоир айтганидай, пахтакор элни.
Сабаби, бу юртнинг гўдаклари ҳам,
Пахта, деб чиқаргай илк бора тилни.
Пахтакор ўлканинг, оппоқ ўлканинг,
Бош шаҳри,
Шош шаҳри— гапнинг пухтаси.
Икки минг баҳорнинг муборак бўлсин,
Навқирон ўзбекнинг таянч нуқтаси!

Шукур СОДИҚОВ,
ишчи.

● **Насрулло ДАВРОН** — педагог, адабиётшунос олим ва шоир. «Кўнгил таронаси», «Шеърлар», «Темир қанот» каби шеърий тўпламлари, достон, баллада, қасидалари нашр этилган.

СЕН САХИЙ МЕЗБОН...

Сен тош эдинг, ҳа, чиндан ҳам тош,
Биз тошлардан яратдик сени!
Сўнг нур бериб, чақмоқтош этиб,
Олам сари қаратдик сени!
Дўстлар учун сен сахий мезбон,
Тўкин дастурхонда меҳнат маҳсулинг.
Табассум сендадир, меҳр сендадир,
Ойдиндир бундан ҳам келажак йўлинг.

Насрулло ДАВРОН.

ОРЗУДАН ЯРАЛАР ҚАСРЛАР

● **Мустафо БАФОЕВ** — 1946 йилда Бухоро область Когон районида туғилган. М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясини тамомлаган. СССР композиторлар союзининг аъзоси. Қатор симфония, вокаль-симфоник поэмалар, 30 дан ортиқ қўшиқ ва романслар муаллифи.

● **Ҳайдар МУҲАММАД** — Қўшиқ ёзувчи шоир ва драматург. 1936 йилда Тошкентда туғилган. Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтини тамомлаган. Кўплаб қўшиқлар муаллифи. Пьесалари республика театрларида саҳналаштирилган.

Мустафо БАФОЕВ музикаси. Ҳайдар МУҲАММАД шеъри.

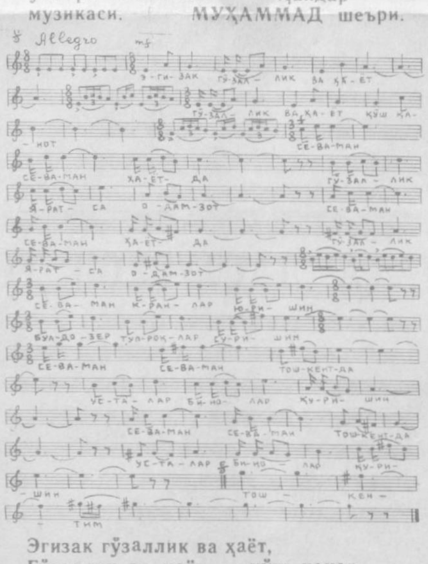

Эгизак гўзаллик ва ҳаёт,
Гўзаллик ва ҳаёт — қўш қанот.
Севаман! Севаман ҳаётда
Гўзаллик яратса одамзот.
Севаман! Кранлар юришин,
Бульдозер тупроқлар суришин.
Севаман! Севаман Тошкентда
Усталар бинолар қуришин.
Бинолар жилоси кўзга нур,
Орому роҳатдан сўзланур.
Севаман! Севаман ҳар тонгдан
Инсонга гўзаллик кўзланур.
Рангларни тафаккур асирлар
Жилвада беқиёс тасвирлар.
Севаман! Севаман: юртдошим
Орзудан яратар қасрлар.

«ТОШКЕНТ—НОН ШАҲРИ» ҚИССАСИ ҚАЧОН ЁЗИЛГАН?

КИТОБ ЖАВОНИ

Бугунги кунда ўзининг 2000 йиллигини нишонлаётган пойтахтимиз, унинг тарихи, маданияти, инқилоб йилларидаги ҳаёти ҳақида жуда кўп китоблар, бадиий ва ҳужжатли асарлар ёзилган. Булар орасида айниқса А. Неверовнинг «Тошкент — нон шаҳри» қиссаси жуда машҳур. Бу асар асосида спектакллар, кино асарлар яратилган. Китоб жаҳоннинг кўпгина халқлари тилларига таржима қилинган. Муҳими шундаки, Тошкентнинг шонли юбилейи нишонланаётган айни кунларда ана шу машҳур асар ёзилганига ҳам 60 йил тўлди.

Қуйида эътиборингизга С. Бондаревнинг ана шу асарнинг ёзилиш тарихи ҳақидаги сатрларини ҳавола этамиз.

А. С. Неверовнинг «Тошкент — нон шаҳри» қиссаси совет адабиётининг олтин фондига кирган. Бундан 60 йил бурун ёзилган айни асар совет халқлари дўстлигини бадиий адабиётда биринчи бўлиб тараннум этди. Бизда ва чет элларда у кенг машҳур бўлиб, ҳамон қайта нашр этиб келинади. Унга бўлган қизиқиш эса асло камайгани йўқ.

А. С. Неверов — ўқитувчи ва жамоат арбоби эди. У оғир давр 1921—22-йилларда Поволжьеда юз берган қурғоқчилик, очарчилик фалокатига қарши ўз ватандошлари билан елка-ма-елка туриб курашди. «Очларга ёрдам бериш Самара комитети» топшириқларини бажариб, халққа қарата даъватномалар, шунингдек, ташвиқий пьесалар ёзади. Ўша кезларда «Правда» га ёзган мақоласида у бундай деган эди. «Биз ғалаба қиламиз! Очлик ҳаммамизни олиб кетмадику! Бизлар бу заминни яшнаб турган экинзорларга, буғдойзорларга айлантирамиз!».

«Тошкент — нон шаҳри» қиссаси заминида ҳам худди ўшандай, Неверовча тўлқинлантирувчи даъват ётганини кўрамиз.

Ёзувчи бўлғуси асар сюжетини белгилаб берган кўп воқеаларни ўз бошидан кечиради. Ватандошлари Неверовни дону ун борасида ёрдам олиш учун Ўрта Осиёга йўллашади.

А. С. Неверов очларга ёрдам тариқасида ун олиб кетиш тараддудида юрган энг тиғиз пайтларда ҳам бошқа бир адиб — Степной билан биргаликда Тошкент ва Самарқандда, кенг аҳоли ўртасида қизғин агитация олиб боради, лекциялар, даъватли шеърлар ўқийди.

Махсус рухсатнома билан вагонларда ун олиб кетаётиб ҳам, поезд тўхтаган ҳар бир шаҳарда Неверов ўзининг Ўрта Осиё сафари ҳақида гапирар, у ерларда ҳам ташвиқий ишларни давом эттириб борарди. Маҳаллий газеталар эса бу хабарларни эълон қилишар эди.

Айни сафар давомида адибнинг ён дафтари бўлғуси қисса материаллари билан тўлиб борарди.

Умуман, Неверовнинг Ўрта Осиё сафари қайсидир жиҳати билан А. П. Чеховнинг Сахалин бўйлаб юришига ўхшаб кетади. М. Горький эса бу ўхшашликни «Мана, сизга азиз Антон Павлович!» деган ажиб муқояса орқали ифодалаб берди.

«Тошкент — нон шаҳри» қиссаси 1922 йилнинг ўзидаёқ тугалланган эди. Китоб қаҳрамонлари болалар бўлишига қарамай, у катталарни ҳам ҳаяжонга солиб келмоқда.

Аммо бу вақтда мамлакатда энг муҳим воқеалар етилиб борарди. Партия VIII съездининг қатор кўрсатмалари, хусусан, «Қишлоққа юзингни ўгир!»— деган даъвати ишчи ва деҳқон бирлигини мустаҳкамлашга қаратилган бўлиб, қишлоқ мавзусига оид адабиётларни кўплаб нашр этишни ҳам тақозо этарди.

Неверов китобидан парчалар Самарадаги «Коммуна» газетасида, «Журнал для всех» ва «Петроград» журналларида, шунингдек, «Вехи Октября» альманахида босилди.

1923 йил охирига келиб эса, А. Серафимович, Ф. Гладков, А. Новиков-Прибойларнинг кўмаги ва тавсияси билан асар алоҳида китоб сифатида нашр этилди. Адиб бу ҳақда акасига хабар қиларкан, «Бу ердагиларнинг ҳаммаси китобни мақташяпти», —деб ёзганди.

Неверов ниҳоятда бахтиёр эди. Нимасини айтасиз, бошқа нашриётлар ҳам бирин-кетин у билан китоб нашрига шартномалар тузадилар. Янги ташкил этилган «Ер ва фабрика», шунингдек, «Недра», «Ҳаёт ва билим» нашриётлари шулар жумласидандир. Бир йилдан сўнг китоби ўша давр учун катта тираж ҳисобланган — 20 минг нусхада нашр қилинишини Неверов хаёлига ҳам келтирмаганди. Яна икки йил ўтгач, «Ер ва фабрика» нашриёти адибнинг тўлиқ танланган асарларини нашр этади. Адиб асарлари китобхонлар ўртасидаги оммавийлиги жиҳатидан (Демьян Беднийдан сўнг) иккинчи ўринга чиқиб олади. 30-йилларда «Тошкент — нон шаҳри» асарини ўрганиш мактаб программаларига ҳам киритилди.

Адабий танқидчилик ўша пайтда бу китобга бўлган талабни фавқулодда деб баҳолади. Кўп ўтмай, китоб болгар, инглиз, француз тилларида, Хитойда, АҚШда, Японияда босилади. 1925 йилда Германияда нашр этилган «Тошкент — нон шаҳри» китоби, 40-йиллар бошига келиб, герман фашизми учун энг хавфли совет китоблари қаторида ёндирилди.

«Тошкент — нон шаҳри» қиссаси ёзилганига 60 йил тўлди. Аммо у ҳамон яшамоқда, дунёдаги кўп мамлакатлар китобхонлари томон ўзининг шонли юришини ҳамон давом эттирмоқда.

Р. ЖУМАНИЁЗОВ таржимаси.

Тошкент— тинчлик, дўстлик, халқаро анжуманлар шаҳри.

● **Тўра МИРЗО** —А. Н. Островский номидаги театр ва рассомлик санъати институтини битирган. «Майсалар ҳайқириғи» номли илк шеърий тўплами шу йил Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриётида чоп этилди.

1941 — 45 ЙИЛЛАР. ТОШКЕНТ

41-йилнинг июнь кечаси
Ўқ тегди тонгнинг оқ пешонасига.
Шаҳарни қуршади уруш нафаси,
Қўшиқ таслим бўлди уруш сасига.
Сафар халтасини елкага осиб,
Ватан учун жангга отланди шаҳар.
Сағир гўдакларга қучоғин очиб,
Ухламайди она — Тошкент ҳар саҳар.
«Сен етим эмассан» деб Ғафур Ғулом,
Ҳадя қилди меҳрин — иссиқ Ватанин.
Ўзбекча алланн тинглар рус ўғлон,
«Ассалом» деб тили чиқар украин.
Сталинградга узилган ўқдан
Оғир яра бўлди Тошкентнинг кўкси.
Нон ва жасоратни бор қилиб йўқдан,
Ҳорғин аскарларни қўллади ўзи.
Шаҳарлар кўксига ёқди чироқни,
Ўзи нурга муҳтож пайти Тошкентим.
Рейхстагга тикиб алвон байроқни,
Туғилган юртига қайтди Тошкентим.

Тўра МИРЗО.

«ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ» КОНКУРСИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ПОЙТАХТ РАЙОНЛАРИ: ЮБИЛЕЙОЛДИ ЙЎҚЛАМАСИ

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОНИ

— Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати сифатида ёш авлодга, шу жумладан Акмал Икромов районидаги ёшларга кўрсатилаётган ғамхўрлик ҳақида тўхталмоқчиман, У ҳар жабҳада сезилиб турибди. Районимизда жуда кўп мактаб ва мактабгача тарбия болалар муассасалари, ихтисослашган поликлиника, маданият уйлари, кинотеатрлар, кутубхоналар бор. Уларнинг ҳаммаси ёшларнинг ихтиёрида.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида районимиз аҳолиси ажойиб совға — янги кинотеатрга эга бўлишди. Уни «Ватан» деб аташди. Тошкентлик кекса авлод вакиллари ана шундай номдаги кинотеатр мавжуд бўлганлигини яхши билишади. Бу кинотеатр ўрнида ҳозир Ҳамза номли драма театри жойлашган. Янги «Ватан» кинотеатри аввалгисидан ташқи ва ички кўриниши билан жиддий фарқ қилади. Томошабинлар учун бу ерда буфет мавжуд. Улар бу ерда музика эшитишлари, кино янгиликлари билан танишишлари мумкин. Катта залда бир вақтнинг ўзида 800 киши кино кўриш имконига эга.

Тошкент шаҳрининг 2000 йиллиги арафасида бу ерда республикамиз пойтахтининг шонли юбилейини муносиб кутиб олиш бўйича жуда кўп пропаганда ишлари амалга оширилди. Жумладан, ҳозир «Шарқда шундай сахий шаҳар бор...» кинолекторийси ишлаб турибди, томошабинлар билан фильмларнинг яратувчилари ўзбекистонлик кинематографчиларнинг учрашувлари ташкил этилмоқда.

СУРАТЛАРДА: «Ватан» кинотеатрининг олд томондан кўриниши; 107-мактаб болалари пионерлар уйидаги ёғоч ўймакорлиги тўгарагига экскурсияга келишди. Уларга 10-синф ўқувчиси Светлана Аксенова ёшлар тайёрлаган буюмларни кўрсатмоқда; 10-болалар поликлиникасининг врач-педиатри Л. Очерент ота-оналар ва кичкинтойларнинг ҳурматига сазовор бўлган.

Л. Глауберзон фотолари.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

«УЗБЕКҚОНЦЕРТ»

ТОШКЕНТ ШАҲРИНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН

«ТОШКЕНТ ОЛТИН КУЗИ»

II БУТУНИТТИФОҚ САНЪАТ ФЕСТИВАЛИ

10 СЕНТЯБРЬ СОАТ 12 ВА 16.00 ДА

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

СССР САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

ССР ИТТИФОҚИ ДАВЛАТ КОНЦЕРТ АНСАМБЛИ «МОСКВА КЛАССИК БАЛЕТИ»

Бадиий раҳбарлар — РСФСРда хизмат кўрсатган артист, СССР Давлат мукофотининг лауреати **Н. КАСАТКИНА** ва СССР Давлат мукофотининг лауреати **В. ВАСИЛЬЕВ.**

Н. ОСИПОВ НОМИДАГИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК РУС ХАЛҚ ОРКЕСТРИ.

Бадиий раҳбар — РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Н. КАЛИНИН.**

«СУВЕНИР» ЭСТРАДА РАҚС АНСАМБЛИ

Бадиий раҳбар — РСФСРда хизмат кўрсатган артист, СССР Давлат мукофотининг лауреати **Т. ГОЛОВАНОВА.**

РСФСР халқ артисти Л. ВЛАСЕНКО.

УКРАИНА ССР «НАДЗБРУЧАНКА» ЁШЛАР РАҚС АНСАМБЛИ

Бадиий раҳбар — Украина ССРда хизмат кўрсатган артист **А. ДАНИЧКИН.**

БЕЛОРУССИЯ ССР ДАВЛАТ РАҚС АНСАМБЛИ

Бадиий раҳбар — **В. БУТРИМОВИЧ.**

ЎЗБЕКИСТОН ССР М. ТУРҒУНБОЕВА НОМИДАГИ «БАҲОР» ДАВЛАТ ХИЗМАТ КЎРСАТГАН РАҚС АНСАМБЛИ.

Бадиий раҳбар — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Қ. МИРКАРИМОВА.**

ҚОЗОҒИСТОН ССР «ГУЛЛАР» ДАВЛАТ ЭСТРАДА АНСАМБЛИ.

Бадиий раҳбар — **К. ТУЯКАЕВ.**

АБХАЗИЯ АССР «ШАРАТИН» (Грузия ССР) **ДАВЛАТ ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИ.**

Бадиий раҳбар — Абхазия АССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Э. БЕБИЯ.**

СССР ХАЛҚ АРТИСТИ Л. ИМОНОВ ВА ОЗАРБАЙЖОН ССР МУЗИКА АНСАМБЛИ.

ЛИТВА ССР «ТРИМИТАС» ДАВЛАТ ПУФЛАБ ЧАЛИНАДИГАН АСБОБЛАР ОРКЕСТРИ.

Бадиий раҳбар — Литва ССРда хизмат кўрсатган артист **М. ТАМОШЮНАС.**

МОЛДАВИЯ ССР «ФЛУЕРАШ» ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ХАЛҚ МУЗИКА ОРКЕСТРИ.

Бадиий раҳбар — СССР халқ артисти **С. ЛУНКЕВИЧ.**

Латвия ССР Давлат филармониясининг солисти Э. ЧУДАКОВ.

Қирғизистон ССР опера ва балет театрининг солисти, СССР халқ артисти Б. МИНЖИЛКИЕВ.

ТОЖИКИСТОН ССР «ЛОЛА» ДАВЛАТ ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ХОРЕОГРАФИЯ АНСАМБЛИ.

Бадиий раҳбар — СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати **Г. ВАЛЛОМАТЗОДА.**

Арманистон ССР Давлат филармониясининг солисти К. МАРКАРЯН.

ТУРКМАНИСТОН ССР ДАВЛАТ ХИЗМАТ КЎРСАТГАН РАҚС АНСАМБЛИ.

Бадиий раҳбар — Туркманистон ССР ва Кабарда—Болқар АССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Л. СМЕЛЯНСКИЙ.**

Эстония ССРда хизмат кўрсатган артист, Эстония ССР Давлат филармониясининг солисти Л. ТОММЕЛЬ.

Билетлар Свердлов номли концерт зали кассасида соат 15.00 дан бошлаб сотилмоқда.

Коллектив бўлиб бориш учун заявкалар қабул қилинади.

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

5, 7 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.30 ДА

Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейига бағишланади.

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўрикконкурси ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИНИНГ

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист ва ҚҚАССР халқ артисти

ГУЛШОД ОТАБОЕВА

VI ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИНИНГ ЛАУРЕАТИ

АНВАР РУСТАМОВ

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ (фақат 7/IX да) **Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Абдуқодир ЮСУПОВ, Раҳима НОСИРОВА, Дилором ҚАЮМОВА, Ҳотам ҲОЖИЕВ, Лола ОҚИЛОВА, Райҳон АБДУЛЛАЕВА.**

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

«Шодлик» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери— Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Қодир МЎМИНОВ.

Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

6 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.30 ДА

Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейига бағишланади.

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

«ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИНИНГ

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:

ОЛМАХОН ҲАЙИТОВА, ОТАМУРОД БЕКЖОНОВ

Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ОЛИМЖОН ОРИФЖОНОВ

Солистлар: Бахтиёр ТЎЛАГАНОВ, Муножот ЙЎЛЧИЕВА, Гулнора ОДИЛОВА, Доно ШОРАҲМЕДОВА, Комилжон ИСКАНДАРОВ, Жамила ЙЎЛДОШЕВА, Эгамберди ЁҚУБОВ, Робия ОЛИМЖОНОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Отамурод БЕКЖОНОВ олиб боради.

«ГЎЗАЛ» ансамблининг бадиий раҳбари—Олмахон ҲАЙИТОВА.

Музика раҳбари — Шавкат МУҲАМЕДОВ.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

ТЕЗ КУНДА

Ҳ. ҒУЛОМ асари.

М. ЛЕВИЕВ музикаси.

«ТОШКЕНТЛИКЛАР»

(2 пардали музикали драма)

Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланади

Саҳналаштирувчи режиссёрлар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати **Бахтиёр ИХТИЁРОВ, Н. САИДХОНОВ.**

Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Наби ҲАЛИЛОВ.**

Рассом — А. Г. ЖИБОЕДОВ.

Концертмейстер — М. А. ФУРМАН.

Хормейстер — К. С. САЪДУЛЛАЕВ.

Режиссёр ёрдамчиси — Р. МУҲИДДИНОВА.

РОЛЛАРДА ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон халқ артисти, Ҳамза номли Ўзбекистон давлат мукофотининг лауреати Ҳамза УМАРОВ.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар. Б. Ихтиёров, Ш. Расулов, Ҳ. Шарипов, М. Ихтиёрова, Н. Пўлатова.

Солистлар: Д. Сафоева, Т. Бекназаров, А. Салимов, Р. Мадиев, А. Мамарасулов, Р. Салихов, М. Ҳожиматова, М. Тешабоева, Р. Раҳимова, Ҳ. Алиева ва бошқалар.

КИНО

5, 6 СЕНТЯБРДА ХРОНИКАЛ ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«УМРГА ТЕНГ ЖАСОРАТ», «КОМСОМОЛ —СЕНИНГ НОМИНГ» — **Ғ. Ғулом номли.**

«ЎНИНЧИ ҚАДАМ, ЎН БИРИНЧИ ҚАДАМ», «БУ МЕНИНГ ҚАЛБИМДА ЭДИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли.**

«ЎЗБЕКИСТОН ҚЎШИҒИМ МЕНИНГ», «ТЕНГЛАР ОИЛАСИДА», — **Искра.**

«ЎЗБЕКИСТОН—83», «ТУҒИШГАНЛАР» — **Қозоғистон.**

«ИЛК ГЎЗАЛЛИКНИ ТИКЛАБ», «БИЗ ОЛТМИШ ЁШДАМИЗ» — **Ғунча.**

«ЎЗБЕКИСТОН—83», «ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТИ» — **Дружба.**

«УЛКАН САНЪАТ САҲИФАЛАРИ», «ТОШКЕНТ ҚАЛБИДА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ИНСОН НОМИ БИЛАН» — **Москва.**

«УЛКАН САНЪАТ САҲИФАЛАРИ» — **Лисунов номли.**

«ТОШКЕНТ ҚАЛБИДА», «ПРЕЛЮДИЯ» — **Восток.**

«ПРЕЛЮДИЯ», «МИНИСТР СЕКРЕТАРИДАН» — **Нукус.**

«ШАРҚДА ШУНДАЙ САҲИЙ ШАҲАР БОР» —**Ватан.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ВАССА» — **Санъат саройи** (катта зал 11.00, 13.30, 16.00, 18.20, 20.30, кичик зал 12.00, 14.30, 17.00, 19.30), **Нукус** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00, телефон 46-70-69), **Москва** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00).

«НИЗОМИЙ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (12.00, 15.00, 18.00, 20.30), **Фестиваль** (ёзги, 21.20).

«ДАҲОНИНГ ЁШЛИГИ» —**Ватан** (жуфт сатларда), **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«ОСОЙИШТАЛИК БЕКОР ҚИЛИНАДИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда).

«107-ИНСТРУКЦИЯ БЎЙИЧА ТЎНТАРИШ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«КУТИЛМАГАНДА, ТЎСАТДАН» **К. Ерматов номли** (жуфт соатларда).

«МАГИСТРАЛЬ» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда).

МАЙДА СЕЛЬД БАЛИҒИ

Агарда дастурхонга балиқ консерваларидан тайёрланган газакларни тортсангиз, меҳмоннинг иштаҳаси ўз-ўзидан табиий равишда очилади.

Ловия солиб пиширилган майда сельд балиғи хўшхўр ва лаззатлидир. Банкага солинган бу таом тайёр газак бўлиб, агарда уни чиройли ва оқилона безакланса, янада лаззатли бўлади. Майда сельд балиғи сабзавот, ошкўк, пиширилган тухум, майонез, сариқ мой билан тез ҳамоҳанг бўлади.

Хантал қайлали майда балиқли таом лаззатини татиб кўрганмисиз. Бу таомни тайёрлаш жуда осон: икки ош қошиғида ўсимлик мойини олиб, икки ош қошиғида уч процентли сирка билан аралаштирасиз, унга таъбга яраша тайёрлаб қўйилган хантал, мурч, шакар қўшасиз.

Хантал қайлали балиқ таом рус миллий пазандачилигида анъанага айланиб кетган. Хантал қайласи балиққа янада хўшхўрлик ва лаззат бахш этади. Ошкўклар кўпайган ёз фаслида майда сельд балиғидан газак ва винегретлар тайёрлаш мумкин. Бир неча оддий рецептларни диққатингизга ҳавола қиламиз:

300 г. майда сельд балиғи учун 300 г. кўк пиёз, уч дона янги узилган дуркун бодринг, бир стакан қаймоқ, таъбга яраша хантал олинади. Балиқ, кўк пиёз ва бодрингни майда тўғраб, аралаштирилади. Тайёр бўлган салатга қаймоқ ва таъбга яраша хантал қуйилади. Майонез қуйиш ҳам мумкин. Бу газакни петрушка, укроп ёки таъбга яраша сабзавот билан безаклаш мумкин.

САБЗАВОТГА ЎРАЛГАН БАЛИҚ ТАОМИ

Майда сельд балиғини бўлаклаб, суягини олиб ташлайсиз, майдалаб тўғрайсиз. Тарелкага қайнатилган лавлаги, картошка, тузланган бодринг, пишган тухумни йирик кўзли қирғичдан ўтказиб, соласиз. Устига сельд балиғини қўясиз. Яна устидан эса бир қават сабзавот қатламини соласиз. Таомга майонез қўшасиз. Бундан ташқари пиёз ва олма ҳам қўшиш мумкин.

Бундай газакларни ёғли, ёғ қўшилган, томат, сабзавот билан пиширилган балиқ консерваларидан тайёрлаш мумкин.

СКУМБРИЯ, СТАВРИДА, КИЛЬКА, МИНТАЙ, МАЙДА СЕЛЬД—

балиқ консерваларининг номи шунчалар кўпки, натижада улардан янада тўйимли ва ранг-баранг таомларнинг бир неча хилини тайёрлаш мумкин.

БАЛИҚЛАРНИ ҚАНДАЙ ТАНЛАШ ЛОЗИМ?

Газак ва паштетлар учун скумбрия ёки ставрида жуда мос бўлади. Бу балиқ ўз-ўзидан хўшхўр бўлиб, консерваларда эса улар усулининг гўзаллиги билан хушхўр бўлган.

Ёғ қўшиб, димлаб пиширилган скумбрия балиғи — майин, лаззатли хўшбўй гармдори эса янада ёқимли лаззат бахш этади.

Ёғ қўшиб пиширилган табиий скумбрия — консервалар шундай тайёрланганки, улар скумбриядан чиқадиган селнинг ўзида пиширилган. Ана шу балиқнинг хўшхўрлигини сақлаб қолиш мақсадида ҳар бир банкачага балиқ бўлаги билан бирга оз миқдорда туз, хўшбўй гармдори, гул барги солинган. Масаллиқларнинг бундай туркуми балиққа янада лаззат бахш этади.

Балиқ консерваларидан тайёрланадиган таомларнинг бир неча рецептини эътиборингизга ҳавола этамиз.

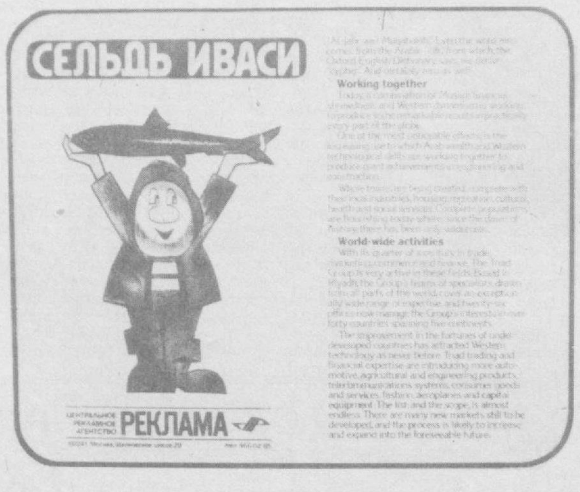

«ЁҒЛИ СТАВРИДА» ДАН ТАЙЁРЛАНГАН ПАШТЕТ

Пишириб олинган пиёз ва тухумни майдалаб тўғрайсиз, балиқни банкадан ағдариб, уни ҳам майда бўлаклаб тўғрайсиз. Ҳаммасини аралаштирасиз, устидан банкада қолган ёғни қуясиз. Таомни ликопчага қўйганингизда устини петрушка ёки укроп билан безаклайсиз.

Масаллиқ учун бир банка консервага уч дона тухум, бир бош пиёз керак бўлади.

«ЁҒЛИ СКУМБРИЯ» САЛАТИ

Қайнатиб пиширилган ва хом сабзавотларни юпқа парраклаб тўғрайсиз, балиқни банкасидан чиқариб оласиз, ва уни майда бўлаклаб тўғрайсиз ва устидан майонез қўшасиз, шундан кейин банкада қолган ёғли шўрвани устидан қуясиз. Тайёр бўлган газакни ликопчага солиб, уни балиқ бўлаклари, тухум бўлаги билан безаклайсиз.

Бир банка консерва учун — уч дона қайнатиб пиширилган картошка, икки дона тузланган помидор, бир дона қайнатиб пиширилган сабзи, бир бош пиёз, икки дона пиширилган тухум, 100 грамм майонез керак бўлади.

ШАҲАР ОЗИҚ-ОВҚАТ МАГАЗИНЛАРИ ВА ГАСТРОНОМЛАРИДА ҚУЙИДАГИ БАЛИҚ КОНСЕРВАЛАРИ СОТИЛМОҚДА:

«Ёғ қўшиб пиширилган Атлантика табиий скумбрияси», «Атлантика сардини» (ёғда лаҳмли), **«Томат қайлали судак», «Балиқ термаси», «Волна» балиқ паштети, «Сабзавотли балиқ газаги», «Майда сельд балиғи».**

Тошкент шаҳар савдо Бош бошқармаси.

ИШТАҲА ДАСТУРХОН УСТИДА ОЧИЛАДИ

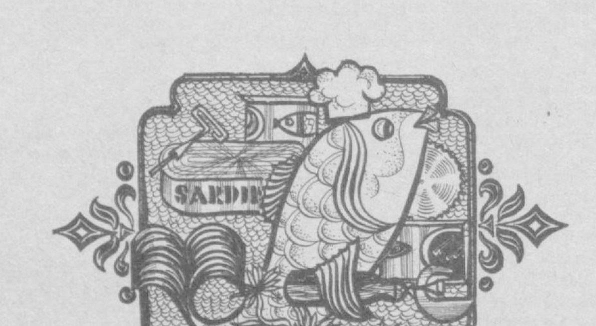

Майда сельд балиғи —жуда ҳам тўйимли ва лаззатли нози—неъматлардан бири бўлиб, унинг таркибида 25 процентгача ёғ бор.

Бу балиқлар Тинч океани бағридан келтирилган сельд балиғидан мутлақо қолишмайди. Айниқса тузланган, маринован ва консерваланган ҳолатда жуда ҳам яхшидир.

Банкага ловия ва майда сельд балиғи солиб, махсус тайёрланган таом ўзига хос хушхўр, майин, ва лаззатли бўлади.

Бу хушхўр таом бевосита балиқчилик районида тайёрланади.

Майда сельд балиғидан ранг-баранг газакларни тайёрлаш мумкин.

Майин, ёғли, кам тузли бу балиқ қайнатиб олинган картошка, тухум, пиёз, ошкўк ва майонез билан чиройли таъм ҳосил қилади.

САБЗАВОТГА ЎРАЛГАН ДЎЛМА

Майда сельд балиғини тилишлаб, суягини олиб ташлайсиз ва майдалаб тўғрайсиз, тарелкага йирик қирғичдан ўтказилган лавлаги, картошка, тузланган бодринг, тухумни қават-қават қилиб қўясиз, устидан майда сельд балиғининг гўштини терасиз ва яна сабзавот қатлами билан қоплайсиз. Таомга майонез қўшасиз. Хоҳишга биноан айрим сабзавотларни пиёз ёки олма билан ҳам алмаштириш мумкин.

ТУХУМЛИ МАЙДА СЕЛЬД БАЛИҒИ

Бу таомни тайёрлаш учун 250 грамм майда сельд балиғи, 6 дона тухум, икки ош қошиғида майонез, 100 граммдан помидор ва бодринг тайёрлаб қўясиз. Суяги ва териси олиб ташланган тилишланган балиқ гўштини совуқ сутга бўктириб қўясиз. (Тузнинг таркибига қараб). Хом тухумни пишириб, пўстини тозалайсиз ва қоқ иккига бўласиз. Тухумнинг ярми таом устига қўйилади (бунинг учун тухумнинг ҳар бир палласи чеккасидан бироз қирқиб ташлайсиз). Балиқ гўштини сутдан олиб, сочиққа ўраб селгитасиз. Балиқни тилимлаб қирқасиз, тухумнинг донасига нисбатан олинади, шундан кейин тухумнинг ҳар бир палласи устига балиқ гўштини тик қилиб ўрнатасиз. Майонезни қоғозли қувурчада тухум устига сепасиз ва таомни кўкатлар, кўк пиёз ёки помидор ёки бодрингни парраклаб, безайсиз.

ХАНТАЛ ҚАЙЛАСИ СОЛИНГАН БАЛИҚ ТАОМ

Тузланган балиқни тилишлайсиз, устини парраклаб қирқилган пиёз билан безайсиз ва хантал қайласини қуясиз. Бунинг учун ярим стакан қаймоқ, икки ош қошиғида ўсимлик мойи, пиширилган тухумнинг яримта сариғи, бир чой қошиғида шакар, ярим ош қошиғида хантал керак бўлади.

«СОЮЗРИБПРОМСБИТ»
«РЕКЛАМА» МАРКАЗИЙ АГЕНТЛИГИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон—42-98-52).

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ГАЗЕТХОНЛАРИГА

«Тошкент оқшоми» газетасига 1984 йил учун обуна давом этмоқда. Газетанинг бир йиллик обуна баҳоси— 7 сўм 80 тийин, ярим йилга— 3 сўм 90 тийин. Обунани «Союзпечать» агентликлари ва бўлимларида, почтамтларда, алоқа бўлимларида, иш ёки ўқиш жойларида матбуотни жамоатчилик асосида тарқатувчилар кўмагида расмийлаштириш мумкин.

Азиз дўстлар! Маълумингиз бўлсинки, 1984 йил учун «Тошкент оқшоми»га обунани бир мунча ошириш кўзда тутилган. Шу кунларда эса «Тошкент оқшоми»га обуна кенг миқёсда олиб борилмоқда. Ўзингиз яшаб турган жойдаги алоқа пунктларида 1984 йил учун обунани расмийлаштириш ишлари қандай ташкил этилган? Шу масала бўйича таклифларингиз борми? Ана шулар ҳақида бизга батафсил ёзиб юборасиз, деган умиддамиз. Бордию, бирор жойда сизга обуна масаласида рад жавобини бергудек бўлишса, бундай ҳолларда қуйидаги телефонлар орқали бизга мурожаат қилишингизни маслаҳат берамиз:

33—58—72, 33—57—02.

ТВ

5 СЕНТЯБРЬ ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

16.30 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Н. Петров ижро этади. 17.05 «Сенинг ленинча кутубхонанг». «Миллионлар учун мерос». В. И. Ленин тўла асарлар тўплами биринчи томи босмадан чиққанлигининг 25 йиллигига. 17.35 «Композитор Евгений Жарковский қўшиқлари». 18.10 Мультфильмлар. 18.45 «Ёшлар адреслари». 19.00 «Оддий мўъжизалар». 19.30 «Меҳнатга яраша шараф ва шуҳрат». 20.00 «Асрлар оша ўлмас ғоя». Ўрта аср Шарқининг буюк алломаси Ал-Хоразмий туғилган куннинг 1200 йиллигига. 20.20 «Мукофот — минг франк». Телевизион спектакль премьераси. 21.30 «Время». 22.05 «Мукофот — минг франк». Телевизион спектаклнинг давоми. 22.55 «Дунё воқеалари». 23.10 «Цезарь Кунников». 23.30 Академик эшкак эшиш бўйича жаҳон чемпионати.

Ўзбекистон телвидениесининг программалари

I

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Дўстлик поезди». Фильм-концерт. 18.30 «Телерепортаж. «Слоновая кость» қирғоғининг тажрибаси». Телевизион фильм. «ЮНЕСКО» маҳсулоти. 18.45 «Китоб—офтоб». Республика китоб байрамига бағишланган кўрсатув. 19.10 Совет Армияси жангчилари учун. «Тошкент менинг тақдиримда» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Нон». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»). 20.00 «Партия турмуши». Партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 П. И. Чайковский номли Москва Давлат консерваториясининг битирувчилари рус ва чет эл композиторларининг асарларини ижро этади. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Коммуникацияни ривожлантириш Халқаро программаси ҳукуматлараро Кенгаши сессиясининг тантанали очилиши. Ёзиб олинган репортаж. 22.30 Ўзбекистон санъат усталарининг концерти. 23.30 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.

II

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Тайганинг йил фасллари». Телефильм. 18.45 Врач маслаҳати. 18.55 Болалар учун фильм. «Сиёҳ одам». 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Советлар мамлакатининг кишилари». Кинопрограмма. 21.30 МТ II.

6 СЕНТЯБРЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Мукофот— минг франк». Телевизион спектакль. 11.40 А. Муров. 5-симфония. 12.10 «Тервете сути». 12.30 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.15 «Қишлоқ коммунистларининг ишлари ва юмушлари».

16.15 «Искра» хорининг концерти. 16.40 «Звездочёт». 17.20 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар». 17.50 «Фан ва турмуш». 18.20 «Расмларда қуёш акси бор». 18.35 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Г. Калинина куйлайди. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Халқ оҳанглари. 19.45 «Доимо сафда». Партия ветеранлари билан учрашув. 20.25 «Каростояновлар». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 21.30 «Время». 22.00 «Дарё мозаикаси». 22.15 Футбол бўйича СССР чемпионати. 1-лига. «Ротор» (Волгоград) — «Звёзда» (Жиззах). Волгограддан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (23.00) — «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телвидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Болалар учун фильм. «Биринчи концерт». 12.00 «Саркарда». Телефильм. 12.30 Адабиёт. Улуғ Ватан уруши даврида совет адабиёти. 13.00 «Ҳаёт манбаи». Бадиий фильм.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Сеҳрли най». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»). 18.30 «Тенгдошларинг ижоди». 19.00 «Коммуникацияни ривожлантириш Халқаро программаси ҳукуматлараро Кенгаши сессиясининг қатнашчилари — студиямиз меҳмони». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Эзгу умидлар майдони». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»). 20.00 Ҳамза номидаги Республика Давлат мукофотига номзодлар. Баҳодир Жалолов (рус.). 20.30 «Ахборот» 20.50 Ёш хонандалар куйлайди. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Пахтакорларнинг шу кунги муҳим вазифалари». 22.20 «Ҳам меҳнат, ҳам илҳом». СССР халқ артисти Б. Қорнева ижоди ҳақида видеофильм. 23.25 Янгиликлар.

II

9.00 1600 МТ II.

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Болалар учун фильм. «Мушукчанинг саргузашти». 18.40 Эстетика асослари. Эстетика нимани ўрганади (рус.). 19.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз—80-йиллар комсомоллари». 19.45 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал. 19.55 Янгиликлар. 20.15 «Ўн уч терак кўчаси» Бадиий фильм. 21.30 МТ II.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

5 СЕНТЯБРЬ, 1983 й. Р—07384. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12